

grond medewerken tot karakteriseering van de persoonlijkheid zooals de weelderige bloementuin achter *Krishnamurti*, of hij zal zich de persoon in kwestie denken uit hoekig en plannig materiaal gekapt, als die forsche, stoere kop van den oud-wethouder *Wibaut*; terwijl de bewegelijke physionomie van *Rensburg* geaccentueerd wordt door zijn breed zwart lorgnetkoordje, en de kunstbroeder *Van Dongen* gekenmerkt wordt door een weelderigen baardgroei als van een ouden stroomgod terwijl een sierlijk zwierig randje de beeldtenis van dezen collega omsluit.

Zoo heeft iedere kop iets eigens gekregen, omdat *Speenhoff* niet een bepaald systeem volgde, maar zijn personen er op aankeek en dan voor ieder de meest passende uitdrukkingwijze zocht.

Scherp satyriek zijn ze bijna nooit, eerder van een goedmoedige spotternij, als van iemand, die gewoon is het lichtelijk komische in zijn bureu te ontdekken en zich daarmee in stilte vermaakt.

Zoo is ook zijn „Adam en Eva”, de beide geslachtlooze wezens, zoo juist na het proeven van 't appeltje uit het Paradijs verdreven, een luimige parodie op de voorstellingswijze van een *Kokoschka* en andere modernisten.

Soms zijn z'n teekeningen gewild primitief; maar dat dit geen onbeholpenheid is, bewijst hij door een zeer uitvoerig vroeg portretje van zijn moeder, dat van een goede geschooldheid getuigt; maar even als in zijn versjes gaat ook in zijn teekenwerk zijn neiging uit naar een luchtige, niet diepzinnige bespotting, naar het dikwijls onverwachte, vermakelijke in mensch of situatie.

Zoo moeten wij deze caricaturen ook opvatten, niet bedoeld om te kwetsen of te hekelen; maar om met een persoon in kwestie-zelf er even genoegelijk om te lachen, om eventjes te spotten zonder dat iemand er kwaad om kan worden.

In dit opzicht zijn ze dus weer als zijn liedjes en vinden wij er denzelfden *Speenhoff* in terug.

R. W. P. Jr.

GRAFISCHE KUNST — DE „CHOICE“-GROEP. BIJ D. G. SANTEE LANDWEER, AMSTERDAM.

Wat deze menschen van de *Choice*-groep bij elkaar bracht, en waarom het deze zijn en geen anderen is ons niet duidelijk; want bij een „groep” denken wij onwillekeurig aan een bepaald program dat de leden bijeen brengt en houdt, aan eenzelfde inzicht of beginsel of een eensluitende opvatting.

En de eenige overeenkomst tusschen deze „*Choice* menschen” nu is, dat zij allen de grafische kunst, inzonderheid de houtsnijkunst, beoefenen, enkelen uit voorkeur, anderen naast hun schilderwerk. De wijze echter